

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 311/2012-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tdo 35/2011 z 21. februára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. F. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. mája 2012 doručená sťažnosť M. F. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Tdo 35/2011 z 21. februára 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti vyplýva, že bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 T 16/2006-994 z 5. decembra 2006 (ďalej aj „rozhodnutie okresného súdu“) uznaný vinným okrem iného aj z trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov so zaradením do tretej nápravno výchovnej skupiny. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) svojím uznesením č. k. 3 To 1/07-1038 z 8. februára 2007 (ďalej aj „rozhodnutie krajského súdu“) zamietol sťažovateľom podané odvolanie ako nedôvodné. Rovnako tak postupoval aj najvyšší súd vo svojom rozhodnutí pri odmietnutí sťažovateľom podaného dovolania. V ostatnom podal sťažovateľ sťažnosť na ústavnom súde.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti atakoval právne závery najvyššieho súdu v jeho napadnutom rozhodnutí, ktorého argumentáciu vedúcu k odmietnutiu ním podaného dovolania považoval za „... nepresvedčivú, nespravodlivú a nezákonnú...“. Podľa sťažovateľa svoje dôvody oprel o viaceré pochybenia orgánov činných v trestnom konaní pri vedení dokazovania v prípravnom konaní, na ktoré aj samostatnými písomnými podaniami upozornil orgány prokuratúry a súdnej moci: „*Obvinený nemôže za to, že jeho sťažnosti nevyústili do trestného stíhania policajta/vyšetrovateľa a do opakovania namietaných úkonov, ale že prokuratúra to uzavrela iba tým, že moje výhrady stratili opodstatnenie tým, že vec prevzal iný vyšetrovateľ...*“

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„*1. Najvyšší súd... v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 35/2011 a jeho uznesením z 21. februára 2012 porušil základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na obhajobu zaručené v čl. 50 ods. 3 Ústavy SR.*

2. *Uznesenie Najvyššieho súdu... sp. zn. 4 Tdo 35/2011 z 21. februára 2012 zrušuje a vec vracia najvyššiemu súdu... na ďalšie konanie.*

3. *Kancelárii Ústavného súdu... ukladá zaplatiť trovy konania na účet právneho zástupcu sťažovateľa...*

4. *Najvyšší súd... je povinný zaplatiť náhradu trov konania na účet kancelárie ústavného súdu...“*

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

7. Sťažovateľ namietal porušenie označených základných práv napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorý sa v nedostatočnej miere vysporiadal s jeho predostretou argumentáciou, ním nastolenými dovolacími dôvodmi, pričom nepresvedčivo a nezákonne odobril ním poukázané závažné pochybenia, až nezákonný postup orgánov činných v trestnom konaní pri vedení dokazovania za súbežnej ignorácie týchto pochybení v jeho trestnej veci rozhodujúcich súdov nižšej inštancie.

8. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

9. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

10. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 4 Tdo 35/2011 z 21. februára 2012 v podstatnom dôvodil:

«Pokiaľ ide o dovolacie námietky zakladajúce podľa obvineného naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., treba podotknúť, že dôvodom pre podanie dovolania podľa písm. c/ § 371 ods. 1 Tr. por. je, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Pod pojmom zásadné porušenie práva na obhajobu mal zákonodarca na mysli, že v konaní boli najmä porušené ustanovenia o povinnej obhajobe. Táto podmienka dovolania je spravidla splnená vtedy, ak obvinený po

určitú časť trestného konania nemal obhajcu, napriek tomu, že ho mal mať, ak orgány činné v trestnom konaní alebo súd v tomto čase aj skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo dovolaním napadnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu procesného spisu a zo zvukových záznamov o hlavných pojednávaniach zistil, že obvinený M. F. vo svojich dovolacích námietkach v podstate uvádza rovnaké skutočnosti, ako v konaní pred okresným a krajským súdom (nezákonnosť vedenia výsluchu obvineného dňa 24. marca 2005, nespôsobilosť vykonávať práva obvineného pri výsluchu pred sudcom dňa 25. marca 2005 v dôsledku podania lieku Diazepam), pričom konajúce súdy sa s týmito námietkami obvineného v pôvodnom konaní zaoberali a náležité vysporiadali.

Najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že obvinenému M. F. bola opatrením Okresného súdu Trenčín z 24. marca 2005 za obhajkyňu ustanovená JUDr. D. M., ktorá bola v uvedený deň prítomná počas celého výsluchu obvineného pred vyšetrovateľom. Obvinený teda mal možnosť vykonávať svoje právo na obhajobu nielen sám, ale i prostredníctvom obhajcu. Tvrdenie dovolateľa, že pred týmto výsluchom mu nebolo umožnené radiť sa so svojou obhajkyňou bolo vyvrátené už v pôvodnom konaní, nakoľko JUDr. J. Š., ktorý sa ako obhajca obvineného M. H. predmetného výsluchu zúčastnil na hlavnom pojednávaní 16. mája 2006 uviedol, že obvinenému bola umožnená aj porada s obhajkyňou, kvôli ktorej ostatné zúčastnené osoby čakali 15 minút.

Zo zápisnice o výsluchu obvineného M. F. uskutočneného 24. marca 2005 (č. 1. 316-322 spisu) dovolací súd zistil, že obvinenému bolo pred výsluchom oznámené uznesenie o vznesení obvinenia, k čomu sa vyjadril tak, že nie všetky okolnosti v ňom uvedené sú pravdivé a podrobne sa k nim vyjadrí vo výpovedi. Obvinený bol zároveň riadne poučený o svojich právach a súhlasil s tým, aby ho v konaní zastupovala ustanovená obhajkyňa JUDr. D. M. Po skončení výsluchu si zápisnicu o ňom prečítal, pričom nežiadal, aby bola zmenená, či doplnená a na znak súhlasu ju vlastnoručne podpísal. Dovolacie námietky obvineného ohľadom porušovania viacerých čiastkových práv práva na obhajobu pri tomto výsluchu sú teda celkom zjavne nedôvodné.

Pokiaľ ide o namietané porušenie práva na obhajobu v súvislosti s výsluchom obvineného M. F. pred sudcom, ktorý dňa 25. marca 2005 rozhodoval o návrhu na jeho vzatie do väzby, pozornosti dovolacieho súdu neuniklo, že hoci obvinený podľa dovolacích

námietok mal byť omámený liekom Diazepam, pri ňom uvádzal rovnaké skutočnosti, aké neskôr uviedol v písomných dôvodoch svojich sťažností podaných proti rozhodnutiam o väzbe. Z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne z 22. apríla 2005, sp. zn. 3 Tpo 39/05 (č. 1. 48 spisu) vyplýva, že obvinený sa domáhal zrušenia sťažnosťou napadnutého uznesenia zo dňa 25. marca 2005 a prepustenia na slobodu s poukazom na to, že k spáchaniu trestného činu, na ktorý ho nahovoril spoluobvinený M. H., sa priznal a oľutoval ho. V odôvodnení uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo 4. júla 2005, sp. zn. 3 Tpo 58/05 (č. 1. 53 spisu) sa uvádza, že obvinený svoju sťažnosť proti uzneseniu o rozšírení dôvodov väzby odôvodnil i tým, že ku skutku, pre ktorý bolo vznesené obvinenie sa vyjadroval jednoznačne, k vlámaniu do domu bol prinútený, pri poškodenej nebol a obvinený H. držal vankúšom na posteli poškodenú, pričom k duseniu poškodenej vôbec nedošlo.

Aj uvedené skutočnosti nasvedčujú tomu, že obvinený M. F. bol i po podaní lieku Diazepam (5 mg) dňa 25. marca 2005 schopný zúčastniť sa na výsluchu pred sudcom rozhodujúcim o návrhu na jeho vzatie do väzby, ako to o 11.35 hod. uvedeného dňa konštatovala MUDr. K. K., ktorá obvinenému tento liek podala. Výsluch obvineného sa uskutočnil v čase od 14.00 hod. do 14.45 hod. a zo zápisnice o tomto výsluchu (č. 1. 38-43 spisu) vyplýva, že obvinený bol schopný realizovať svoje právo na obhajobu spôsobom predpokladaným zákonom, keďže okolnosti uvedené pri tomto výsluchu („ja som babku nedusil, ale bol to H.“, „naozaj je mi ľúto toho čoho som sa dopustil“), na svoju obhajobu neskôr obdobne použil aj pri odôvodnení opravných prostriedkov, kedy už pod vplyvom spomenutého lieku evidentne nebol. Navyše dovolací súd dodáva, že obhajkyňa obvineného bola prítomná počas celého výsluchu obvineného pred sudcom a obvinený bol pred začatím výsluchu opätovne poučený.

Pokiaľ ide o dovolacie námietky zakladajúce podľa obvineného M. F. naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. (falšovanie zápisníc vyšetrovateľom, klamanie pred súdom pri výsluchu v procesnom postavení svedka po zložení prísahy), treba podotknúť, že ich opodstatnenosť môže preukázať jedine právoplatný odsudzujúci rozsudok, ktorý by vyšetrovateľa kpt. Ing. J. M. uznával vinným zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 Tr. zák. č. 140/1961 Zb., resp. zo spáchania prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Tr. zák. Takýto rozsudok však obvinený k dovolaniu nepripojil a neuviedol ani, že by sa voči

vyšetrovateľovi kpt. Ing. J. M. viedlo trestné stíhanie pre uvedené trestné činy. Dovolateľ si tak vo svojich tvrdeniach osobuje právo rozhodovať o tom, či sa určitá osoba dopustila trestného činu, ktoré právo však v právnom štáte prislúcha výlučne súdu a falšovanie zápisníc, resp. úmyselné uvádzanie nepravd svedkom nemôže preukazovať ani žiaden znalecký posudok, ako sa to mylne domnieva dovolateľ.

Dovolacie námietky obvineného M. F., ktoré majú preukázať existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. sú obsahovo obdobné, ako námietky preukazujúce podľa dovolateľa naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por., a preto pre ne mutatis mutandis platí to, čo bolo vyššie uvedené.

Navyše však Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že pri výsluchoch obvinených M. F. a M. H., ktoré sa uskutočnili dňa 24. marca 2005, boli okrem vypočúvajúceho vyšetrovateľa kpt. Ing. J. M. a príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky npor. E. J., prítomní aj obhajcovia obvinených JUDr. D. M. a JUDr. J. Š. Nakoľko zo strany obvineného M. F. došlo k spochybneniu zákonnosti vedenia jeho výsluchu v uvedený deň, bol v procesnom postavení svedka prvostupňovým súdom vypočutý i vyšetrovateľ kpt. Ing. J. M., ktorý na hlavnom pojednávaní uviedol, že obvinenému M. F. bola pred začatím výsluchu umožnená porada s obhajkyňou a po porade a zákonných poučeníach obvinený vypovedal sám, spontánne. Obhajca JUDr. J. Š. potvrdil pravdivosť výpovede vyšetrovateľa, keď na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že obvinený vypovedal spontánne a nikto ho k výpovedi nenútil a ďalej uviedol, že aj výsluch jeho klienta obvineného M. H. bol vedený v súlade s Trestným poriadkom.

Z celkového počtu päť osôb prítomných pri každom z týchto výsluchov, tak tvrdenia obvineného M. F. o ich nezákonnosti vyvracali už v pôvodnom konaní výpovede dvoch zúčastnených osôb.

V súlade so zákonom teda postupoval okresný súd, keď zápisnice o týchto výsluchoch oboznámil ich prečítaním podľa § 258 ods. 4 Tr. por.

Nemožno prisvedčiť ani námietkam dovolateľa o tom, že výpovede obvinených boli iba skopírované z predchádzajúcich zápisníc o ich výpovediach v procesnom postavení svedka. Hoci podľa ustálenej judikatúry nie je možné pri skúmaní viny obvineného vychádzať z jeho skoršej svedeckej výpovede, pre potreby dovolacieho konania možno skoršiu výpoveď páchatel'a v procesnom postavení svedka porovnať s jeho výpoveďou

v procesnom postavení obvineného, len a práve za účelom skúmania existencie niektorého z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1. Porovnaním týchto zápisníc tak dovolací súd zistil, že obvinenými uvádzané okolnosti týkajúce sa skutku uvedeného v bode 4/ prvostupňového rozsudku sú v detailoch odlišné. Vo výpovedi obvineného M. H. sa totiž na šiestej strane uvádzajú detaily (... nad posteľou svietilo malé „večné“ svetielko červenej farby...), ktoré vo svojej predchádzajúcej výpovedi v postavení svedka neuviedol, čo vylučuje dovolateľom namietané neprotokolovanie výpovede podľa priamej reči vypočúvaného. Okrem toho obvinenému M. H. boli zo strany vyšetrovateľa a obhajcov položené viaceré otázky, pričom jeho odpovede na ne boli do zápisnice zaznamenané v súlade s § 95 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom v znení neskorších predpisov (vid' č. 1. 355-356 spisu).

Pokiaľ obvinený M. H. v dovolateľom predloženej zápisnici o podaní vysvetlenia, spísanej na Krajskej prokuratúre v Trenčíne dňa 19. júna 2007, ex post udáva, že jeho výsluch sa neuskutočnil v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, možno podotknúť, že tento obvinený vykonáva trest odňatia slobody v rovnakom nápravno-výchovnom ústave ako obvinený M. F., sú spolu v každodennom kontakte na pracovisku, pričom jeho pôvodné postavenie ako spoluobvineného v posudzovanej veci mu umožňuje, aby sa rovnako ako v prípravnom konaní a v konaní pred súdom, aj po právoplatnom skončení trestného konania naďalej obhajoval spôsobom, akým uzná za vhodné, t. j. môže aj klamať a zavádzať: Nové skutkové okolnosti uvádzané M. H. však v každom prípade nemôžu byť predmetom prieskumu v dovolacom konaní, ale prípadne iba predmetom preskúmania oprávnenosti návrhu na povolenie obnovy konania v posudzovanej veci.»

11. Z dôvodu obsahovej nadväznosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 To 1/07-1038 z 8. februára 2007 považoval ústavný súd za potrebné uviesť aj podstatnú argumentáciu z tohto rozhodnutia:

„Okresný súd na hlavných pojednávaniach vykonal vo vzťahu k obžalovaným M. F. a M. H. u skutkov pod bodmi 2, 3 a 4 vo vzťahu k výrokom o trestoch všetky dostupné a potrebné dôkazy v záujme zistenia skutkového stavu veci, objasnenia všetkých skutočností významných pre rozhodnutie a na podklade vykonaných dôkazov správne zistil okolnosti, za ktorých spáchal obžalovaný M. H. skutok pod bodom 4 výrokovej časti napadnutého

rozsudku a obžalovaný M. F. skutky pod bodmi 2, 3 a 4 výrokovej časti napadnutého rozsudku, keď vo vzťahu ku skutku pod bodom 1 u obžalovaného M. F. okresný súd na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods.6 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného, že zo spáchania skutku pod bodom 1 je vinný a v súlade s ustanovením § 257 ods.7 Tr. por. zároveň vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, ako obžalovaný spáchanie skutku pod bodom 1 priznal, sa nevykoná. V odôvodnení rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods.1 Tr. por. vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako sa vyrovnal s obhajobou obidvoch obžalovaných predovšetkým vo vzťahu ku skutku pod bodom 4 i akými právnymi úvahami sa spravoval (krajský súd sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením právneho posúdenia konania páchatel'ov pod bodom 4 v tom smere, ako reagoval na odvolacie námietky obžalovaného M. H.), keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. So zreteľom na to, že dôkazy, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd na seba navzájom nadväzujú, navzájom sa podporujú a dopĺňajú, nemal ani odvolací súd pochybnosti o správnosti skutkových záverov súdu prvého stupňa. Aj keď obžalovaný M. F. po pôvodne priznávajúcich výpovediach v prípravnom konaní a to jednak z časového hľadiska bezprostredne nadväzujúcej na spáchanie skutku pred vyšetrovateľom a jednak učinenej pred sudcom, pri rozhodovaní o návrhu na jeho vzatie do väzby a to aj v prítomnosti obhajcov JUDr. J. Š. a JUDr. D. M. v ďalšom štádiu trestného stíhania spáchanie skutku pod bodom 4 (ďalej len skutku) už nepriznával, jeho obhajobné tvrdenia spočívajúce predovšetkým v popieraní vôbec svojej prítomnosti na mieste činu, okresný súd dôvodne neakceptoval a to s poukazom na už spomenuté priznávajúce výpovede obžalovaného, s ktorými v zásadných veciach korešpondujú aj ostatné vo veci vykonané dôkazy a z nich predovšetkým tiež priznávajúca výpoveď spoluobžalovaného M. H., v ktorej ako spolupáchatel'a zároveň usvedčil aj obžalovaného M. F., pričom o objektívnosti jeho výpovede neboli (napriek ďalším obhajobným prejavom obžalovaného M. F.) zistené žiadne relevantné pochybnosti a aj na podklade ďalších vo veci vykonaných dôkazov podrobne popísaných v odôvodnení prvostupňového rozsudku, na ktoré v podrobnostiach odvolací súd len poukazuje a v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje, správne uznal i obžalovaného M. F. za vinného aj zo spáchania skutku pod bodom 4 výrokovej časti napadnutého rozsudku,

keď pritom ani odvolací súd nezistil, že by akýmkoľvek spôsobom boli porušené jeho obhajobné práva, naopak, okresný súd akceptoval všetky ním dôvodne podané návrhy na doplnenie dokazovania, pokiaľ súviseli s prejednávanej prípadom. Vychádzajúc potom z takto správne zisteného skutkového stavu nepochybil okresný súd ani keď konanie obidvoch obžalovaných posúdil spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku.

Odvolací súd dospel k rovnakým skutkovým zisteniam a právnym záverom ako súd prvého stupňa a úplne si osvojil tiež dôvody a úvahy, ktorými ten rozviedol a vysvetlil svoje zistenia a právne závery, preto v podrobnostiach len poukazuje na príslušnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku.“

12. Z dôvodu obsahovej spojitosti rozhodnutia krajského súdu s rozsudkom okresného súdu č. k. 5 T 16/2006-994 z 5. decembra 2006 považoval ústavný súd reflektujúc na sťažnostné námietky sťažovateľa za potrebné uviesť aj podstatnú argumentáciu z tohto rozhodnutia:

„Na základe vykonaných a vyhodnotených dôkazov mal senát okresného súdu jednoznačne preukázané, že skutku 4 rozsudku, sa obžalovaný M. F. a obžalovaný M. H. dopustili v celom rozsahu tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Obžalovaných usvedčuje priamo výpoveď obžalovaného F. z prípravného konania zo dňa 24. 03. 2005, ktorú senát okresného súdu vyhodnotil ako vierohodnú, nakoľko táto nebola žiadnym relevantným dôkazom vyvrátená a jej pravdivosť je potvrdená vykonanými dôkazmi Kriminalistického expertízneho ústavu v B., a to ohľadne zabezpečenia stôp na mieste činu – odtlačok časti podošvy a DNA na téglikoch od jogurtov. Obžalovaný F. vo svojej výpovedi z prípravného konania popísal priebeh skutkového deja tak, že tento logicky ostatné vykonané dôkazy dopĺňajú. Zo znaleckého dokazovania KEÚ PZ B. jednoznačne vyplýva, že DNA zistená na všetkých téglikoch je zhodná s DNA obžalovaného H., z čoho vyplýva, že tento zjedol všetky tri jogurty tak, ako to obžalovaný F. popísal vo svojej výpovedi v prípravnom konaní. Svojou výpoveďou to potvrdil aj pracovník KEÚ PZ B. Ing. E. S. Zároveň senát okresného súdu posúdil výpoveď obžalovaného H. ako čiastočne nevierohodnú a účelovú s cieľom preniesť spôsobenie následku jeho konania – smrti poškodenej E. S. na obžalovaného F. Táto výpoveď je nevierohodná taktiež v časti

konzumácie troch jogurtov, nakoľko za znaleckého dokazovania KEU PZ B. bolo jednoznačne potvrdené, že predmetné jogurty skonzumoval len obžalovaný M. H. V ostatných častiach je výpoveď obžalovaného M. H. v zhode s výpoveďou obžalovaného M. F. Svedkovia M. a F. svojimi výpoveďami nepotvrdili, že by obžalovaný F. v čase spáchania trestného činu bol doma a F. zároveň potvrdila výpoveď obžalovaného F. z prípravného konania v tom, že obžalovaný H. mu opakovane volal a chcel od neho niečo a že následne na to obžalovaný F. odišiel z domu. Výpovede svedkov M. a Č. súd vyhodnotil ako nevierohodné v celom rozsahu, nakoľko tieto sú vo vzájomnom rozpore, rozchádzajú sa v podstatných skutočnostiach a pre posúdenie skutkového stavu veci nemajú vplyv, nakoľko skutočnosť, že obžalovaní boli pred spáchaním trestného činu v bare A., kde sa obžalovaný H. vulgárne a agresívne choval voči obžalovanému F., je potvrdená len ďalšou výpoveďou obžalovaného F. z prípravného konania, ktorú súd považoval za nevierohodnú. Obžalovaný M. F. v ďalších výpovediach urobených v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní účelovo a tendenčne popieral spáchanie trestnej činnosti. Tvrdil, že predmetný dom ukázal obžalovanému M. H. len, pod vplyvom vyhrážok. Taktiež tvrdil, že obžalovaný M. H. sa mu mal prostredníctvom svedka S. B. vyhrážať aj vo výkone väzby. Tvrdenia obžalovaného neboli žiadnymi dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní preukázané. Obrana obžalovaného, ktorou chcel dokázať, že pri jeho výsluchu v prípravnom konaní dňa 24. 03. 2005 nebol dodržaný zákonný postup, nakoľko pred výsluchom bol bitý príslušníkmi Policajného zboru a pod vplyvom lieku diazepam, bola senátom okresného súdu vyhodnotená ako účelová, pretože z vykonaných dôkazov – výsluchu svedka Ing. M. je zrejmé, že výsluch sa viedol riadne, tak ako je zaprotokolované v zápisnici o výsluchu, ďalej z výpovede svedkyne MUDr. K. z prípravného konania vyplýva, že podanie lieku diazepam u obžalovaného s ohľadom na čas podania, jeho množstvo ako aj odstup od použitia lieku po výsluch, nemalo podstatný vplyv na jeho rozhodnutie sa a pri prepustení bol schopný výsluchu a zároveň senát okresného súdu vychádzal z toho, že počas predmetného výsluchu obžalovaného F. boli prítomní aj dvaja obhajcovia, ktorí nenamietali priebeh výsluchu ani jeho protokoláciu, a to JUDr. J. Š. a JUDr. D. M., ktorá bola obhajkyňou obžalovaného F. Výsluch obžalovaného M. F. začal o 19.45 hod. a trval do 21.45 hod. Konkrétne výpoveď obžalovaného M. F. je zapísaná na tri aj štvrt' strany, čo časovo zodpovedá rečovej vade ktorou obžalovaný trpí.

Výsluch obžalovaného M. H. zo dňa 24. 03. 2002 začal o 17.30 do 19.40 hod. konkrétna výpoveď obžalovaného M. H. je zapísaná na štyri aj pol strany, teda táto výpoveď je dlhšia ako výpoveď obžalovaného M. F., keďže M. H. netrpí rečovou vadou.

Senát okresného súdu odmietol návrhy na doplnenie dokazovania navrhnuté na hlavnom pojednávaní obhajcom JUDr. A. K. a obžalovaným M. F. jednak z procesných dôvodov, rozsah dokazovania bol riadne v súlade s trestným poriadkom určený pri predbežnom prejednaní obžaloby. V danom prípade sa nejednalo o nové dôkazy, na základe ktorých by mohlo dôjsť k podstatnej zmene okolností dôležitých pre rozhodnutie. Obhajca JUDr. K. navrhol vykonať dokazovanie vypočutím svedka P. B. na okolnosť, že bol svedkom odovzdania odkazu od svedka B. obžalovanému F., ktorý senát okresného súdu odmietol, nakoľko z výpovede svedka B., ktorý bol riadne vypočutý na hlavnom pojednávaní vyplýva, že tento žiadne odkazy pre iných väzňov vo väzbe neodovzdával. Jeho výpoveď bola vyhodnotená ako vierohodná, nakoľko svedok B. vypovedal spontánne a zhodne ako v prípravnom konaní. Obhajca ďalej žiadal, aby bol vypočutý major K., a to na okolnosti ohľadne zmeny výpovede svedkov M. a Č., nakoľko v danom prípade sa jedná o dôkaz nový, ktorý vyplynul v priebehu hlavného pojednávania. Senát okresného súdu odmietol vykonanie tohto dôkazu z dôvodu, že hoci výpovede uvedených svedkov mali preukázať, že obžalovaný H. robil nátlak na obžalovaného F. v tom zmysle, aby mu ukázal dom, v ktorom nakoniec došlo k spáchaniu predmetného trestného činu pod bodom štyri rozsudku, výpoveď svedka K. by bola pre rozhodnutie nadbytočná nakoľko v danom prípade sa takýto dôkaz javil ako duplicitný pre potvrdenie skutočnosti zrejmej z už vykonaných dôkazov. Obhajca ďalej žiadal vypočuť doktorku MUDr. K., a to vzhľadom na okolnosti zdravotného stavu obžalovaného F. počas jeho zadržania a umiestnenia v nemocnici, ako aj podaniu lieku diazepam obžalovanému pred výsluchom na Okresnom súde v Trenčíne, ktorý rozhodoval o návrhu na vzatie obžalovaného do väzby. K tejto skutočnosti bol vykonaný dôkaz prečítaním výpovede MUDr. K. z prípravného konania. Senát okresného súdu vykonanie dôkazu výsluchom MUDr. K. odmietol z dôvodu, že s čítaním jej výpovede z prípravného konania na hlavnom pojednávaní v zmysle § 263 od. 1 Trestného poriadku súhlasili všetky zúčastnené strany a nemali námietky k takto vykonanému dôkazu. V súvislosti s okolnosťami súvisiacimi s útokom na svedkov M. a Č., dôsledkom ktorého boli výpovede týchto dvoch svedkov v prípravnom konaní zmenené, obhajca žiadal, aby bol ako

svedok vypočutý M. R. K odmietnutiu tohto dôkazu senátom okresného súdu došlo z rovnakého dôvodu, ako v prípade odmietnutia dôkazu výsluchom svedka K., teda že výpoveď svedka R., by bola významná iba pre posúdenie, či bol vedený útok na svedkov M. a Č., v danom prípade by to viedlo len k zisteniu, či obžalovaný H. sa správal vulgárne a agresívne k obžalovanému F., keď chcel od neho získať informácie o dome, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Obhajca taktiež žiadal, aby bol v súlade s jeho návrhom zo dňa 15. 11. 2006 pribratý do konania znalec z odboru zdravotníctva, odvetvie farmácia ohľadne preukázania tvrdení obžalovaného F. ohľadom jeho zdravotného stavu a psychického rozpoloženie, ktoré nastalo po podaní lieku diazepam. Senát okresného súdu odmietol vykonanie tohto dôkazu, pretože k tejto skutočnosti vykonal dôkaz prečítaním výpovede MUDr. K. a v prípade daného znalca, by sa tento mohol vyjadriť iba k zdravotnému a psychickému stavu obžalovaného F. Posúdenie vierohodnosti a pravdivosti jeho výpovede je právnou otázkou, na ktorú znalec z odboru zdravotníctva nie je kompetentný kvalifikovane odpovedať. Senát okresného súdu rovnako odmietol aj návrhy obhajcu na vykonanie dôkazu výsluchom svedka, príslušníka PZ J., ktorý vyťažoval obžalovaného, ako aj k spôsobu vyťažovania a zároveň vykonanie dôkazu predložením fotografií príslušníkov PZ, ktorí pôsobia v N. a ktorých mal obžalovaný opoznať ako osoby, ktoré ho procesne vyťažovali a vykonávali voči nemu nátlak pred tým než bol procesne vypočutý ako obvinený pred vyšetrovateľom M. Senát okresného súdu v tomto prípade vychádzal zo skutočnosti, že vyťažovanie osôb príslušníkmi Policajného zboru nie je dôkazným prostriedkom v trestnom konaní, a to s ohľadom na § 119 ods. 2 trestného poriadku, ktorý určuje, že dôkazným prostriedkom sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede na mieste, rekognícia... v neposlednom rade senát okresného súdu poukazuje aj na to, že vyťažovanie obžalovaného príslušníkom Policajného zboru v čase pred vykonaním jeho výsluchu nemá vplyv na závery, ku ktorým senát okresného súdu došiel na základe vykonaných a vyhodnotených dôkazov na hlavnom pojednávaní.

Jednotlivé dôkazy sa vzájomne dopĺňajú, tvoria logicky a ucelený reťazec dôkazov, ktoré dostatočne a bezpečne odôvodňujú záver o vine oboch obžalovaných... “

13. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

14. V danej veci ústavný súd nezistil, že by právne závery najvyššieho súdu v jeho uznesení sp. zn. 4 Tdo 35/2011 z 21. februára 2012 boli svojvoľné, arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho by zasahovali do základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie

veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. S prihliadnutím na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu aj náležite odôvodnené.

15. V súvislosti so sťažovateľovým prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

16. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať aj na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej trestné konanie predstavuje od svojho začiatku až po koniec organický celok, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizáciou garancií na ochranu práv a slobôd zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov môžu a majú naprávať, resp. korigovať prípadné predchádzajúce pochybenia týkajúce sa aj porušenia základných práv a slobôd garantovaných v čl. 127 ods. 1 ústavy.

17. Sťažovateľ v podanej sťažnosti vytýkal postupu orgánov činných v trestnom konaní viaceré podľa jeho názoru chyby/procesné pochybenia pri vedení/vykonávaní dokazovania v prípravnom konaní, ktoré neboli relevantne zohľadnené ani vo veci konajúcimi súdmi, v ostatnom najvyššieho súdu pri posudzovaní splnenia podmienok prípustnosti dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. K tejto nosnej argumentácii sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že aj kedy malo v prípravnom konaní dôjsť k istým chybám v rámci realizovaného dokazovania, tieto vady vzhľadom na ich konvalidáciu v priebehu neskôr realizovaného viacstupňového súdneho dokazovania nemohli byť spôsobilé privodiť materiálne porušenie ním označených práv. Ako už najvyšší

súd vo svojom napadnutom rozhodnutí konštatoval, výhrady a námietky sťažovateľa sa tiahli celým súdnym konaním vrátane ich upozornenia zo strany sťažovateľa už v rámci prípravného konania a boli obsahovo konštantné/totožné: („Najvyšší súd... z obsahu procesného spisu a zo zvukových záznamov o hlavných pojednávaniach zistil, že obvinený... vo svojich dovolaciach námietkach v podstate uvádza rovnaké skutočnosti, ako v konaní pred okresným a krajským súdom..., pričom konajúce súdy sa s týmito námietkami... v pôvodnom konaní zaoberali a náležite vysporiadali.“). Ako krajský súd, tak aj okresný súd vo svojich rozhodnutiach primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektovali na sťažovateľom vznesené obhajobné tvrdenia, ním udané pochybenia v postupe orgánov činných v trestnom konaní, ku ktorým v primerane podrobnej svojej argumentácii zdôvodnili svoje úvahy opierajúc sa o skutkové zistenia plynúce z vykonaného dokazovania a z nich odvodené právne závery. Okresný súd taktiež v podrobnej argumentácii zdôvodnil aj to, prečo odmietol sťažovateľom udané návrhy na doplnenie dokazovania s vysvetlením, akých skutočností sa nimi sťažovateľ domáhal a tiež zdôvodnenia ich prebytočnosti v kontexte vykonaným dokazovaním verifikovaných skutkových zistení.

18. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením označených práv (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti sťažovateľa z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Sťažovateľ v podanej sťažnosti namietal aj porušenie svojich ďalších práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, a to za rovnakej argumentačnej línie ako pri namietaní už spomenutých práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. od porušenia týchto práv odvodzoval aj porušenie ďalších citovaných práv. Po ústavnom prieskume napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu (a to aj v jeho spojitosti s právnymi závermi súdov nižšej inštancie, pozn.), ako aj s prihliadnutím na tú skutočnosť, že sťažovateľ v systéme všeobecného súdnictva účinne využil aj všetky jemu dostupné opravné prostriedky slúžiace na revidovanie postupu a rozhodnutí súdov nižšej inštancie súdmi vyššej inštancie, a to za aktívnej právnej pomoci

ustanovených obhajcov a za situácie, keď sa nielen najvyšší súd, ale v spojitosti svojich právnych záverov aj súdy nižšej inštancie ústavne súladným spôsobom vysporiadali s obhajobnou argumentáciou sťažovateľa, nezistil ani porušenie ním udaných ďalších základných práv garantovaných čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, a preto jeho sťažnosť aj v tejto jej časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

20. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, opakované posúdenie jeho žiadosti o ustanovenie advokáta a pod.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. augusta 2012